

Стрихоцький Т. Л.

ORCID: 0000-0001-6978-8076

аспірант кафедри міжнародних відносин

Національний університет «Острозька академія»

м. Острог, Рівненська область, Україна

ВІДНОСИНИ МІЖ ЄС ТА КСА У СФЕРІ ВОДНЕВОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Ключові слова: ЄС, КСА, “Візія 2030”, воднева енергетика.

Зростання частки парникових газів в атмосфері є важливою світовою проблемою, яка може спричинити потепління та посухи в багатьох регіонах Землі. Це загрожує загостренням наявних міжнародних конфліктів та створенням нових. Серед найефективніших способів запобігання різким кліматичним змінам є виробництво та використання водню як палива. Успішна взаємодія у сфері водневої енергетики між ЄС як імпортером енергоресурсів та Саудівською Аравією як експортером дасть змогу покращити екологічний, економічний та політичний ландшафти в ЄС та в Затоці.

У документі “Стратегічне партнерство із Затокою” наголошується на важливості для Європейського Союзу інтегрованої водневої інфраструктури між двома сторонами. Зазначається, що ЄС працюватиме над укладанням “водневих партнерств” з арабськими монархіями Затоки [1]. Зі свого боку, КСА наразі не створило доктринальних документів, пов’язаних із водневою енергетикою, хоча про плани стати світовим лідером із поставок водню у 2021 році заявляв міністр енергетики КСА принц Абдулазіз бін Салман аль-Сауд [2].

За даними проєкту “EU Energy Deals Tracker”, протягом 2022–2023 рр. між державами-членами ЄС та Саудівською Аравією було підписано три угоди про співпрацю у сфері водневої енергетики. За кількістю укладених угод КСА поступається лише ОАЕ (дев’ять угод), випереджаючи інші регіональні держави Єгипет та Алжир (по дві угоди кожна). Зокрема, угоди з ФРН та Грецією стосувалися транспортування із 2026 року саудівського водню до Європи через німецький термінал у Гамбурзі та можливості будівництва грецького терміналу. Франко-саудівський Меморандум про взаєморозуміння передбачає вивчення можливостей співпраці в розвитку технологій водневої енергетики [3]. Також нещодавно на полях Всесвітнього економічного форуму відбулася зустріч єврокомісарки з питань

енергетики Кадрі Сімсон та міністра енергетики КСА Абдулазіза бін Салман аль-Сауда, під час якої сторони обговорили майбутнє підписання Меморандуму про взаєморозуміння між КСА та ЄС, який стосується інтеграції енергетичної інфраструктури, зокрема у сфері водневої енергетики [4].

Отже, можна зробити висновок, що сьогодні відбувається установчий етап відносин у сфері водневої енергетики між ЄС та КСА. По-перше, варто зазначити низький рівень розвитку доктринального оформлення двосторонніх відносин. По-друге, взаємодії відбуваються як на білатеральному, так і на мультилатеральному рівні. Зокрема, виділяється активність ФРН, яка першою з держав-членів ЄС підписала угоду про постачання водню із Саудівською Аравією. По-третє, на нашу думку, слід очікувати подальшого поглиблення відносин, оскільки сторони працюють над підписанням меморандуму між ЄС та КСА, що може стати фундаментом для подальшого розвитку двосторонніх та багатосторонніх відносин.

Література:

1. Joint Communication to the European Parliament and the Council: A Strategic Partnership with the Gulf // European Commission. 2022. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022JC0013>
2. Saudi Arabia wants to be top supplier of hydrogen – energy minister // Reuters. 2021. URL: <https://www.reuters.com/business/energy/saudi-arabia-wants-be-top-supplier-hydrogen-energy-minister-2021-10-24/>
3. EU Energy Deals Tracker // European Council on Foreign Relations. 2024. URL: <https://ecfr.eu/special/energy-deals-tracker/>
4. European Commission and Saudi Arabia eyeing energy cooperation // Offshore Energy. 2024. URL: <https://www.offshore-energy.biz/european-commission-and-saudi-arabia-eyeing-energy-cooperation/>